

виклику контролюючих форм, тобто кожен студент опрацює у термін, визначений робочою програмою дисципліни та технологією поточного контролю знань. Результати перевірки здаються викладачеві й зараховуються як результат засвоєння теми.

Питання у програмі контролю можуть передбачати:

- вибір однієї правильної відповіді з кількох запропонованих;
- відповідь «так» або «ні» на поставлене питання та надану відповідь;
- надання відповідей між списком запропонованих відповідей із списком такої самої кількості поставлених питань;
- заповнення у запропонованому твердженні пропущеного виразу.

Організація такої самостійної роботи студента звільнить викладача від рутинної перевірки контрольних робіт та дасть змогу для індивідуального підходу до кожного студента, а студент поступово буде привчатися до регулярної підготовки, бо кожен курсу доведеться відпрацьовувати самостійно, а результат контролю — пред'являти.

Далі передбачається розширення такої навчально-тренувальної програми з інформатики на інші дисципліни вузу, але для цього потрібна плідна співпраця між профільними та прикладними кафедрами для з'ясування наповненості програми, форми звітності, кількості розділів, питань за розділами, обмеженості в тексті відповідей, часу і т. ін. Тим більше, що викладачі інших кафедр могли б і самі заповнювати загальну форму програми контролю, бо мають достатню комп'ютерну підготовку завдяки зусиллям ректорату університету.

Крім того, практично всі теми можна використовувати в системі дистанційного контролю знань WebCT, яка набуває все більшого поширення в університеті.

А. Г. КОНДИРІНА, канд. екон. наук, ст. викладач кафедри менеджменту КНЕУ

НЕОБХІДНІСТЬ УПРОВАДЖЕННЯ ІМІТАЦІЙНИХ ДІЯЛЬНОСТІ В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Радикальні зміни в усіх сферах життя — економіці, політиці, культурі — поставили перед системою вищої спеціальної освіти нові завдання, пов'язані з потребою істотного підвищення якості підготовки фахівців, особливо у сфері організаційно-господарської та державно-адміністративної діяльності.

Нові принципи управління визначаються сьогодні широким поширенням інформаційних технологій, вони стають невід'ємною частиною самої науки управління. І проблема підготовки кваліфікованих кадрів, які б могли застосовувати нові інформаційні технології, що базуються на методах економіко-математичного моделювання, у сфері прийняття управлінських рішень є дуже актуальною.

Більш широке впровадження в навчальний процес імітаційних методів індивідуальної професійної діяльності, а саме: методу аналізу конкретних ситуацій, імітаційних вправ, тренінгу з використанням спеціальних комп'ютерних програм — дає змогу вдосконалити процес підготовки сучасного фахівця. Оскільки неімітаційні методи активного навчання: лекції, лабораторні, практичні заняття, виконання курсових і дипломних робіт — охоплюють лише два (з трьох) рівнів засвоєння знань: первинний, на якому студент отримує опис об'єктів своєї галузі, і другий, на якому він учить розв'язувати окремі практичні завдання, пов'язані зі створенням і функціонуванням цих об'єктів. Третій рівень підготовки фахівця — більш глибинний, який забезпечує набуття ним навичок майбутньої професійної діяльності, майже не порушується.

Складність набуття цих навичок пов'язана з тим, що в житті на кожному кроці виявляється правдоподібний характер виробничо-господарської діяльності — відбуваються зриви внаслідок непередбачених обставин (невиконання договірних умов поставок матеріально-технічних ресурсів, підвищення рівня інфляції, затримка платежів та ін.), необхідно приймати рішення, що визначають долю значних фінансових ресурсів, а це велика відповідальність. І невдале рішення управління може виявитися фатальним для компанії. Управлінець повинен уміти не тільки швидко зорієнтуватись у ситуації, що змінюється, а й просуватися до поставленої мети, не гублячись, впевнено долаючи перепони, що виникають. Без такого вміння адаптація молодого фахівця на виробництві зтягується, а рішення, які приймаються, дуже часто далекі від оптимальних.

За таких обставин дуже актуальною для менеджера виявляється можливість, нічим не ризикуючи, програти різні сценарії роз-

витку подій. Змінюючи параметри, визначити, до яких наслідків приведуть ті чи інші рішення, невдалі спроби відкинути і переконатися, що обране рішення приведе до очікуваного результату за заданого набору параметрів.

Такі навички студенти можуть набути на імітаційних ігрових заняттях. Project Expert є саме тією програмою, що може допомогти студентам набутти практичних знань прийняття управлінських рішень, бо вона втілює імітаційну модель, за допомогою якої можна відтворити діяльність компанії, визначити фінансово-економічний стан компанії в будь-який момент часу, розробити інвестиційний проект, що задовольняє стандарти UNIDO (United Nations Industrial Development Organization), підготувати документи фінансової звітності згідно із загальноприйнятими в міжнародній практиці стандартами IAS (International Accounting Standard). Тому застосування в навчальному процесі інноваційних комп'ютерних технологій може якісно вплинути на рівень підготовки майбутніх фахівців.

С. Я. КОНДРАТЮК, канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів КНЕУ

НАВЧАЛЬНІ НОВАЦІЇ ДИСЦИПЛІНИ «БЮДЖЕТНА СИСТЕМА»

Досягнення все більш високої якості освітніх послуг і забезпечення на цій основі високої конкурентоспроможності випускників є першочерговим завданням вищих закладів освіти в цілому та кожної дисципліни зокрема. При цьому ґрунтовна професійна підготовка фахівців має здійснюватися з поглибленням її фундаменталізації, гуманізації та гуманітаризації. Це потребує використання в навчальному процесі сучасної системи контролю знань студентів з урахуванням поточної успішності, блочно-модульної системи викладання навчального матеріалу із застосуванням проблемно-пошукових ситуацій (ігор, тренінгів, кейсів), навчальних комп'ютерних систем, технічних засобів навчання в мережах Internet та Intranet.

Поточний контроль знань студентів з дисципліни «Бюджетна система» проводиться за такою схемою: